

ene eller den anden Maade, blot Folk ikke mærkede saa meget til det. Det var det, jeg sagde i mit første Foredrag, at Folk i Almindelighed ikke lægge saa meget Mærke til, at de betale saa stor en Skat. Derfor gaar det saa let med at faa de 37 Millioner ind, som vi nu faa ind i Statskassen om Aaret. For det gaar jo saaledes, at det er et Sugeværk, som arbejder hver evige Dag i hver enkelt Mands Lomme og i Kvindernes med. (*Berntsen*: Ja, det er jo det skammelige ved det.) Nu indrømmer jeg dette, at det gaar let; man ved ikke rigtigt af at sige, hvorledes det gaar til. Men Faktum er dog, at man betaler, og at Pengene komme ind, og det var det, jeg gjorde gældende, at det er ikke ligegyldigt, hvorledes de komme ind. Selv om Folk ikke vide det mindste af det, er det lige godt galt. Det er en Uretfærdighed, og vi maa for Alvor lægge os efter, selv om vi synes mindre godt om at faa Skatteindtægten ind paa en anden Maade, at øve Retfærdighed i den Henseende saa vel overfor dem, der forstaa sig paa, hvordan det gaar til, som overfor dem, der ikke forstaa sig derpaa. Men saa vidt jeg da forstod det ærede Medlem for Frederiksberg — jeg har ikke set noget Fortryk af Talen, men jeg tager vist ikke fejl deri —, var det for ham noget ret underordnet. Ligeledes talte han ogsaa om, at de Millioner gjorde ingen Ting. Naar man regnede ud — og det er jo ogsaa ret snildt —, hvor meget f. Eks. en Beskyttelse paa 2 Mill. Kr. fordelte paa hele Befolkningen pr. Dag kan blive, saa bliver det meget smaa Beløb, og saa er der adskillige, der studse ved det og sige: Hvad betyder dog det? Er en Brøkdæl af en Øre for hver Dag noget at tale om? Naa, det kan maaske ogsaa gaa ind i Folk, naar man siger, at det betyder ikke noget. Men naar der nu er Hundreder og Tusinder af Ting, hvor der dagligt skal blødes en Brøkøre eller en Øre, bliver Forholdet noget anderledes, og det maa man ikke undlade at tage i Betragtning.

Det var disse to Punkter. Der er et Punkt til, som jeg ogsaa skal dvæle ved. Det ærede Medlem for Frederiksberg kom ligeledes ind paa, at jeg havde ytret noget om, at der kun var faa pCt. af Befolkningen, der vare beskyttede, og spurgte mig, om jeg vidste noget om dette. Nu skal jeg ikke, som man har gjort tidligere, paastaa, at der er kun en 3—4 pCt. af Befolkningen, der nyde Beskyttelse af nogen

Betydning; det er vel nok for lidt. Men naar jeg tager de sidste Oplysninger, som vi fik angaaende Haandværk- og Industri, og som jo ere tilgængelige for os alle sammen, ville vi nok der kunne faa nogen Oplysning om, hvorledes Forholdene ere, og hvor stor en Del af Befolkningen der nyder godt af Beskyttelsen i meget stor Udstrækning. Deri oplyses det, at der her i Landet er 77,256 Virksomheder, og at der til disse Virksomheder er knyttet en Arbejdsstyrke paa indtil 270,622 Mænd og Kvinder tilsammen. Naar vi nu derfra tage alle de virkelige Arbejdere, bliver Tallet ikke saa stort. Der er jo nok nogle, der ville paastaa, at det er ogsaa for Arbejderne, og særligt for dem, at Beskyttelsen virker. Men vi vide jo alle sammen, at Arbejderne *ikke* ere beskyttede her i Landet. Der kan komme saa mange Arbejdere, der vil, her ind i Landet og faa Arbejde. Der er ingen, som lægger Hindringer i Vejen for dem. Det viste sig ogsaa ved de statistiske Opgørelser, som fandt Sted, at der er et meget betydeligt Antal Udlændinge, omtrent $\frac{1}{7}$, blandt dem, som arbejde i vore Fabriksvirksomheder. Naar vi nu tage dem fra, som ere virkelige Arbejdere, bliver der kun tilbage Indehavere af Forretninger, Forretningsførere, altsaa de øverste Spidser, og de beløbe sig kun til ca. 78,000. Ved Siden af denne store Flok kan jeg godt gøre opmærksom paa, at der her i Landet er en hel Del Virksomheder, som slet ingen Beskyttelse have, f. Eks.: Murere, Bygningsforretninger, Tømrere, Bagerier, Konditorier, Teglværker, grove Lervarer, Mejerier, Skibsfabrikker, Mel-, Gryn- og Rismøller, Slagterier og Pølsefabrikker, Bogtrykkerier o. s. v. Det bliver tilsammen en betydelig Del af Arbejderbefolkningen, nemlig ca. 79,000. Naar vi trække dem fra Arbejderne, saa faa vi ogsaa de beskyttede, ogsaa Arbejderbeskyttelsen, om man regner den med, reduceret i meget betydelig Grad. Naar jeg altsaa har fremsat Tanken angaaende dette Forhold, har det ikke været saadan ganske hen i Blinde. Jeg har vidst nogen Besked med det, den samme Besked, som andre ogsaa ville kunne faa, som ville se den Statistik igennem, som vi have faaet til Afbenyttelse med forskellige Formaal for Øje, ogsaa med Hensyn hertil.

Men saa siger det ærede Medlem, at det betyder ikke stort med den Beskyttelse, thi Landbruget faar jo ogsaa Beskyttelse. Ja, Landbruget faar ganske vist Tilskud paa